Nordland FYLKESKOMMUNE

Vår referanse: 21/23624- 39
Journalpostld: 26/84198

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
181/2026	Fylkesrådet	16.06.2026

Høring og offentlig ettersyn av regional plan for arealforvaltning

Fylkesrådens innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet vedtar å sende forslag til regional plan for arealforvaltning i Nordland på høring og legge planen ut til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven § 8-3.
2. Høringsfristen settes til 30.09.2026.

Bodø den 18.05.2026
Svein Øien Eggesvik
fylkesråd for næring
sign

Sammendrag

I saken vedtar fylkesrådet å legge forslag til regional plan for arealforvaltning i Nordland på høring og offentlig ettersyn.

Planen fastsetter felles mål, strategier og tiltak for utvikling av attraktive, inkluderende og robuste lokalsamfunn. Den søker å samordne innsats og virkemidler for en helhetlig og bærekraftig arealforvaltning i fylket.

Planforslaget er utarbeidet i tråd med plan- og bygningsloven og bygger på føringer i regional planstrategi *Et Nordland for framtiden 2024–2028*, nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og FNs bærekraftmål.

Formålet med saken er å gi politisk tilslutning til at planforslaget sendes på høring slik loven krever. Gjennom høringen får kommuner, statlige og regionale myndigheter, organisasjoner, næringsliv og andre aktører anledning til å gi innspill til den regionale planen.

Bakgrunn og fakta

Formål og virkeområde

Regional plan for arealforvaltning fastsetter arealpolitikken for Nordland og skal være et

strategisk styringsverktøy for Nordland fylke. Planen skal:

- Gi en felles retning for kommunal, regional og statlig innsats
- Styrke samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivå
- Bidra til måloppnåelse innen sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft

Planen har som formål å bidra til en bærekraftig utvikling i Nordland. Planen inneholder hovedmål, delmål, strategier og tiltak for arealforvaltningen i hele fylket.

Virkeområdet til planen inkluderer vassdrag og sjøområder ut til én nautisk mil utenfor grunnlinjen.

Planen skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging i fylket, jf. plan- og bygningsloven § 8-2.

Rettslig og strategisk forankring

Planarbeidet er forankret i:

- Plan- og bygningslovens kapittel 8.
- Et Nordland for framtiden – regional planstrategi 2024–2028.
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging.
- Statlige planretningslinjer.
- FNs bærekraftsmål.

Organisering og prosess

Arbeidet med regional plan for arealforvaltning har vært samordnet med regional plan for livskraftige lokalsamfunn og organisert som ett felles prosjekt.

Prosjektet har hatt:

- Felles styringsgruppe ledet av fylkesråd for næring i Nordland fylkeskommune, og med medlemmer fra KS, Statsforvalteren og Nord universitet.
- Bredt sammensatt referansegruppe ledet av fylkesdirektør samfunnsutvikling i Nordland fylkeskommune. Medlemmer fra Statsforvalteren i Nordland, Norges vassdrags- og energidirektorat, Distriktssenteret, Innovasjon Norge, Nav, LO, NHO, Polarsirkelrådet og Sametinget.
- Felles prosjektgruppe og felles arbeidsgrupper for de to planene.

Arbeidet med å utarbeide planutkast har vært organisert i tre hovedfaser:

- Kunnskapsgrunnlag
- utforming av mål og strategier
- innspill og utarbeidelse av arealpolitiske retningslinjer og handlingsprogram

Fase 1 og 2 har vært felles for planarbeidene og fase 3 har vært for hver enkelt plan. I tillegg er det også gjennomført separate møter og medvirkning for de to planarbeidene.

Kunnskapsgrunnlag

Planarbeidet bygger på kunnskapsgrunnlaget som ble utarbeidet i forbindelse med regional planstrategi 2024-2028. Kunnskapsgrunnlaget har blitt oppdatert og spisset for tematikk som er spesielt relevant for regional plan for arealforvaltning. Kunnskapsgrunnlaget er framstilt som Power BI-rapporter og følger planen som vedlegg.

I tillegg bygger planen på en rekke NOU-er, meldinger til Stortinget og klimasårbarhetsanalysen for Nordland.

Fremdrift i planarbeidet

- 2018: Oppstart vedtatt i fylkestinget (FT-sak 156/18)
- 2020: Tidligere planprogram som var på høring
- 2020–2024: Ny prosess med medvirkning og utarbeidelse av planprogram
- 2024: Planprogram vedtatt av fylkesrådet (FR-sak 346/2024)
- 2024–2025: Medvirkning og utvikling av mål og strategier
- 2025–2026: Utarbeidelse av handlingsprogram og planforslag

Vurdering av behov for konsekvensutredning

Planen er vurdert å utløse krav om konsekvensutredning**,** jf. forskrift om konsekvensutredning, da den inneholder arealpolitiske retningslinjer som gir rammer for utbygging og arealbruksendring for tiltak i vedlegg I og II.

Vinteren 2025/26 ble det gjennomført en konsekvensutredning og en bærekraftsvurdering av planforslaget. Norconsult fikk tildelt oppdraget med å gjennomføre disse vurderingene. Det er gjennomført en:

- overordna konsekvensutredning av retningslinjene i planforslaget vurdert opp retningslinjer i gjeldende plan.
- vurdering av foreslåtte retningslinjers relevans sett opp mot delmålene i planforslaget.
- overordna vurdering av planforslagets virkninger uten å se planforslaget opp mot gjeldende plan.

Konsekvensutredningen er vedlagt saken.

Bærekraftsvurdering

Bærekraftsvurderingen vurderer planens bidrag til FNs bærekraftsmål og balansen mellom økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft. Bærekraftvurderingen er vedlagt saken.

Vurdering av regional plan for Vefsna

Nordland fylkesting vedtok i regional planstrategi følgende om regional plan for Vefsna: *Planen foreslås opphevet ved vedtak av regional plan for arealforvaltning. I planprosessen skal det vurderes om innhold fra retningslinjene og planbestemmelsen kan og bør innarbeides i arealforvaltningsplanen*.

Nordland fylkeskommune har bedt NVE avklare hvorvidt en oppheving av regional plan for Vefsna vil begrense muligheten for å bygge ut vannkraft i Vefsna. Oppsummert mener NVE at med bakgrunn i Meld. St. 27 (2023-2024) “Tryggare framtid - førebudd på flaum og skred” vil det

fortsatt kunne tillates kraftutbygging over 1 MW i Vefsna, dersom regional plan for Vefsna oppheves.

Med bakgrunn i vurderinger fra NVE, dialog med berørte kommuner og føringer gitt i regional planstrategi, vurderes det at regional plan for Vefsna kan oppheves ved vedtak av regional plan for arealforvaltning. Det bes konkret om innspill til dette under høring av planforslaget.

Involvering

Det har vært lagt opp til bred medvirkning i planarbeidet, med mange ulike aktører:

- Informasjons- og innspillsmøter med Ungdommens fylkesråd, rådet for personer med funksjonsnedsettelse og Nordland Eldreråd
- Presentasjon på reinbeitedistriktsledersamlingen i Narvik
- Nettseminar med kommuner og interkommunale politiske råd
- Presentasjon på plan- og samfunnsutviklingskonferansen
- Innlegg på partnerskap landbruk
- Møte med regionale myndigheter
- Møte med reindriftsaktører
- Dialogmøte med kommunene

I tillegg til representasjon i oppnevnte grupper og innspill gjennom ulike fora, har alle avdelinger i fylkesadministrasjonen vært involvert i prosessen.

Vurdering av behov for konsultasjon etter sameloven

Konsultasjon med Norske Reindriftssamers Landsforbund

Fylkeskommuner og kommuner har konsultasjonsplikt etter sameloven, i saker som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Regional plan for arealforvaltning ble vurdert til å kunne være gjenstand for konsultasjon etter sameloven. Det ble derfor sendt henvendelse om å vurdere behov/ønsket om konsultasjon til mulig berørte samiske i interesser i Nordland.

Norske reindriftssamers landsforbund (NRL) meldte at de ønsket konsultasjon om planarbeidet. Det har hittil vært gjennomført tre konsultasjoner fra mai 2024 til mars 2026. Protokoll fra gjennomførte konsultasjoner er vedlagt saken.

Konsultasjonen vil fortsette etter planutkastet har vært på høring og offentlig ettersyn.

Vurdering av konsultasjon fra Sametinget

Det ble på nytt i april 2025 sendt ut forespørsel om konsultasjon til berørte samiske interesser, i forbindelse med både regional plan for arealforvaltning og regional plan for livskraftige lokalsamfunn. Det var kun Sametinget som svarte på henvendelsen, som i brev av 21.08.25 uttalte følgende:

«Når de regionale planene er mer konkrete og utkast foreligger, vil Sametinget vurdere behovet for egne konsultasjoner. Konsultasjoner gjennomføres før planvedtak og i form av et fysisk møte eller over Teams, eller annen nettbasert plattform. Om ønskelig kan vi vurdere behovet for konsultasjoner så fort et noenlunde ferdig planutkast foreligger, slik at ev. konsultasjoner med Sametinget kan gjennomføres før et planutkast sendes ut på alminnelig høring. Ellers vil

Sametinget vurdere behovet for konsultasjoner i forbindelse med den ordinære høringsperioden.»

Det vil gjennomføres dialog med Sametinget i høringsperioden om overnevnte.

Vurdering av barn og unges interesser

Planen legger føringer for samfunnsutvikling som har betydning for barn og unges oppvekstsvilkår, tilhørighet og framtidsmuligheter i Nordland. Vurderingen av om barn blir berørt av vedtaket er derfor knyttet til planens betydning for tilgjengelige og inkluderende lokalsamfunn, stabile oppvekstmiljøer, mulighet for deltakelse og tilgang til tjenester, møteplasser og arenaer for aktivitet og fellesskap. Barn og unge er en prioritert gruppe og er vurdert underveis i plantemaene. Planens mål, strategier og retningslinjer vurderes å bidra til å ivareta barn og unges interesser i arealforvaltningen.

Medvirkningsråd

Ungdommens fylkesråd, rådet for personer med funksjonsnedsettelse og Nordland eldreråd ble involvert tidlig i prosessen med å utarbeide mål og strategier i planen. Prosjektgruppa har i flere runder informert medvirkningsrådene om prosessen og tatt imot innspill som har blitt brukt videre i utforming av planutkast. Medvirkningsrådene vil få mulighet til å uttale seg under den kommende høringsperioden, og har fått tilbud om møte med prosjektgruppen for planarbeidene under høringen.

Problemstilling

Det fylkesrådet skal ta stilling til i denne saken er om utkast til regional plan for arealforvaltning i Nordland skal legges ut på høring og offentlig ettersyn jf. plan- og bygningslovens §8-3.

Faglig drøfting – alternative løsninger og konsekvenser

Planforslaget vurderes som tilstrekkelig gjennomarbeidet til å sendes på høring. Det er utarbeidet på bakgrunn av omfattende medvirkningsprosesser, relevante kunnskapsgrunnlag, gjennomførte evalueringer og gjeldende strategiske føringer. Høring og offentlig ettersyn er lovpålagt og vil gi nødvendig kvalitetssikring og bidra til tydeligere forankring før endelig vedtak.

I følge plan- og bygningslovens § 8-3 skal forslag til regional plan sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn med minst seks ukers frist. På grunn av planens omfang, bør regional plan for arealforvaltning sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i en lengre periode enn lovkravet. Dette for å sikre god nok tid til en tilstrekkelig behandling i kommuner og hos andre aktører som trenger tid til vedtak av høringssvar.

Alternativet til å sende planen på høring (0-alternativet) vil være å utsette videre behandling, noe som vil forsinke arbeidet med og vedtak av planen. Planprosessen har allerede pågått over lang tid, og det vurderes at ytterligere utsettelse og nye runder med medvirkning kan føre til medvirkningstrøtthet og i liten grad gi nye eller vesentlige innspill. Arbeidet med planen har vært prioritert gjennom omdisponering av personalressurser, noe som har gått på bekostning av andre oppgaver i fylkeskommunen. En ytterligere utsettelse vil forlenge denne situasjonen og bidra til økt belastning på organisasjonen og samarbeidsparter.

Fylkesrådens vurderinger og konklusjon

Fylkesråden vurderer at forslaget til regional plan for arealforvaltning er godt forankret og i tråd med politisk plattform for Nordland fylkeskommune og regional planstrategi for Nordland 2024-2028. Planforslaget tar for seg viktige utfordringer for fylket og setter felles mål, særlig knyttet til demografisk utvikling, verdiskaping og bærekraftig samfunnsutvikling i hele Nordland.

Fylkesråden mener høring og offentlig ettersyn er viktig for å sikre god forankring og kvalitet i planen. Det anbefales derfor at planforslaget sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i tråd med plan- og bygningsloven, med utvidet høringsfristfrist slik at kommuner og andre aktører får god tid til å gi innspill til forslag til plan og handlingsprogram

Økonomiske konsekvenser av innstillingen

Gjennomføring av høring og offentlig ettersyn av regional plan for arealforvaltning gjennomføres innenfor gjeldende rammer og medfører ingen nye økonomiske konsekvenser for fylkeskommunen.

Vedtakskompetanse

Det vises til fylkestingssak 164/2024 – *Reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget,* punkt 3.30 *Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) av 27.07.2008 nr. 71.*

Votering i Fylkesrådet

Enstemmig

Vedtak

1. Fylkesrådet vedtar å sende forslag til regional plan for arealforvaltning i Nordland på høring og legge planen ut til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven § 8-3.
2. Høringsfristen settes til 30.09.2026.

Vedlegg:

Tittel	**DokID**
Planbeskrivelse regional plan for arealforvaltning	2019421

Regional plan for arealforvaltning - utkast til høring og offentlig ettersyn	2019489
Vedlegg kunnskapsgrunnlag - befolkning, helse og levekår	2019491
Vedlegg kunnskapsgrunnlag - arealbruk og planlegging	2019492
Vedlegg kunnskapsgrunnlag - utdanning, arbeid og næringsliv	2019493
Vedlegg - Bærekraftvurdering av regionale plan for arealpolitikk og regional plan for livskraftige lokalsamfunn	2019505
Vedlegg - Konsekvensutredning regional plan for arealforvaltning	2019507
Vedlegg - Protokoll - konsultasjon med Norske Reindriftssamers Landsforbund (04.11.24)	2020095
Vedlegg - Protokoll - konsultasjon med Norske Reindriftssamers Landsforbund 13.05.24	2020097
Vedlegg - Protokoll fra konsultasjon med Norske Reindriftssamers Landsforbund (02.03.26)	2020126
Vedlegg - Avklaring fra NVE rundt Regional plan for Vefsna	2027214
Vedlegg - Informasjon til kommunene angående regional plan for Vefsna	2027215
Vedlegg - Klimasårbarhetsanalyse for Nordland	2030691